

TIRANA EHEA MINISTERIAL CONFERENCE

29 - 30 MAY 2024

Annex 1 to the Tirana Communiqué

EHEA STATEMENTS ON FUNDAMENTAL VALUES



www.ehea2024tirane.al

Annex 1 to Tirana Communiqué	Додаток 1 до Тиранського комюніке
EHEA STATEMENTS ON FUNDAMENTAL VALUES	ЗАЯВИ ЄПВО ЩОДО ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ
INTRODUCTION	ВСТУП
<p>The Paris Communiqué specifies the fundamental values of the European Higher Education Area. The Rome Communiqué reconfirms these and also details the shared understanding of one of these: academic freedom.</p> <p>This document, developed in consultation with a range of experts and stakeholder organisations, complements the Rome Communiqué. Together the documents make explicit the shared understanding of these six values, which are equally important: academic freedom, academic integrity, institutional autonomy, student and staff participation in higher education governance, public responsibility for higher education, and public responsibility of higher education. These values need to be reflected in laws, regulations, and frameworks, and also to be put into practice. Public authorities are responsible for creating conditions conducive to making these values a reality.</p> <p>The fundamental values of the EHEA constitute a coherent whole and are interconnected. Even if the values often align, they are sometimes in conflict. The way any single value is put into practice can impact the way other values are realised. As a consequence, the EHEA Implementation Report should seek to assess not only the state of each value but also how the fundamental values of the EHEA are put into practice as a whole. The indicators should therefore make it possible to assess the extent to which members of the EHEA respect and practice the values on which the EHEA builds. Countries or education systems cannot be considered to observe the fundamental values of higher education unless they respect all the values. They need to provide an environment which encourages making the values a reality, which gives equal importance to all values and which ensures that they are upheld in equal measure.</p>	<p>Паризьке комюніке визначає фундаментальні цінності Європейського простору вищої освіти. Римське комюніке підтверджує їх, а також деталізує спільне розуміння однієї з них – академічної свободи.</p> <p>Цей документ, розроблений на основі консультацій з низкою експертів та організацій стейкхолдерів, доповнює Римське комюніке. Разом ці документи чітко окреслюють спільне розуміння <i>шести однаково важливих цінностей</i>: академічної свободи, академічної доброчесності, інституційної автономії, участі студентів і працівників у врядуванні вищої освіти, публічної відповідальності за вищу освіту та публічної відповідальності вищої освіти. Ці цінності мають бути відображені в законах, нормативно-правових актах і рамках, а також реалізовані на практиці. Органи державної влади несуть відповідальність за створення сприятливих умов для втілення в життя цих цінностей.</p> <p>Фундаментальні цінності ЄПВО становлять єдине ціле і взаємопов'язані між собою. Навіть якщо цінності часто узгоджені, іноді вони конфліктують. Те, як будь-яка окрема цінність реалізується на практиці, може впливати на те, як реалізуються інші цінності. Як наслідок, Звіт про імплементацію ЄПВО повинен прагнути оцінити не лише стан кожної цінності, але й те, як фундаментальні цінності ЄПВО реалізуються на практиці в цілому. Таким чином, індикатори повинні дозволити оцінити, якою мірою члени ЄПВО поважають і застосовують на практиці цінності, на яких ґрунтується ЄПВО. Не можна вважати, що країни або освітні системи дотримуються фундаментальних цінностей вищої освіти, якщо вони не поважають усі цінності. Вони повинні забезпечити середовище, що заохочує до втілення цінностей у життя, що надає однакового значення всім цінностям і</p>

<p>Higher education institutions and organisations, students, and staff as well as public authorities are encouraged to make the fundamental values on which the EHEA builds a reality through legislation, policy and practice as well as through self-reflection, constructive dialogue and peer-learning in the implementation of these values across the European Higher Education Area.</p>	<p>гарантує, що вони дотримуються однаковою мірою.</p> <p>Заклади вищої освіти та організації, студенти і працівники, а також органи державної влади заохочуються до втілення в життя фундаментальних цінностей, на яких ґрунтується ЄПВО, через законодавство, політику і практику, а також через самоаналіз, конструктивний діалог і взаємне навчання в упровадженні цих цінностей у всьому Європейському просторі вищої освіти.</p>
<p>ACADEMIC INTEGRITY</p>	<p>АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ</p>
<p>Academic integrity denotes a set of behaviours and attitudes in the academic community internalizing and furthering compliance with ethical and professional principles and standards in learning, teaching, research, governance, outreach and any other tasks related to the missions of higher education. The duties and rights associated with the fulfilment and protection of academic integrity apply to all members of the academic community, who should develop a shared understanding of the concept and be guided by it. This also requires the engagement and development of a culture of collegiality and solidarity, in particular support and encouragement of early career researchers.</p> <p>Ensuring that the academic community observes ethical standards in higher education, academic integrity underpins societal trust in higher education and research. It is essential to the legitimation and reputation of higher education and to enable the academic community to inform the public debate on the results, standards and methods of academic research with authenticity and intellectual rigour. Academic integrity plays a major role in ensuring the quality of all types of activity in higher education. It is central in building trust between higher education systems, which is crucial for all forms of international cooperation and</p>	<p>Академічна доброчесність означає сукупність моделей поведінки та ставлення в академічній спільноті, які інтерналізуються* (<i>*роблять ставлення або поведінку частиною своєї природи шляхом навчання або несвідомого засвоєння – пояснення експертів НЕО</i>) та сприяють дотриманню етичних і професійних принципів і стандартів у навчанні, викладанні, дослідженнях, урядуванні, інформаційно-просвітницькій діяльності та виконанні будь-яких інших завдань, пов'язаних із місіями вищої освіти. Обов'язки та права, пов'язані з дотриманням і захистом академічної доброчесності, поширюються на всіх членів академічної спільноти, які повинні виробити спільне розуміння цієї концепції та керуватися ним. Це також вимагає залучення та розвитку культури колегіальності та солідарності, зокрема підтримки та заохочення дослідників на початку кар'єри.</p> <p>Забезпечуючи дотримання академічної спільнотою етичних стандартів у вищій освіті, академічна доброчесність підкріплює довіру суспільства до вищої освіти та досліджень. Вона має важливе значення для легітимізації та репутації вищої освіти, а також для того, щоб академічна спільнота могла інформувати громадськість про результати, стандарти та методи академічних досліджень з достовірністю та інтелектуальною строгістю. Академічна доброчесність відіграє провідну роль у забезпеченні якості всіх видів діяльності в сфері вищої освіти. Вона займає центральне місце у</p>

mobility. Academic integrity includes but is not limited to honesty, transparency, fairness, trust, responsibility, respect and courage. These qualities underpin an ethical and professional approach in all areas of activities of the academic community, conducted inside or outside the higher education institution. Academic integrity needs to be actively promoted within and across higher education and lead to the development of a culture of integrity, ethics and transparency from the earliest stages of education and research training.

Public authorities, higher education institutions and the academic community share the responsibility for providing framework conditions that foster academic integrity. This involves establishing transparent regulations, standards and guidelines to be implemented at the level of higher education institutions and providing for independent bodies to monitor the implementation. The frameworks, the measures and the associated sanctions should be proportionate to the intended aim and any violations committed.

To ensure appropriate and fit for purpose processes at institutional and programme level, the reference to the academic integrity policies in learning and teaching, research, in administrative procedures and in institutional governance should be included in quality assurance procedures, and be reviewed by the appropriate internal and external bodies in line with European and national frameworks, including the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESGs).

Special attention needs to be paid to ensure academic integrity in the context of emerging digital technologies, such as the use of artificial intelligence, as well as in the handling of data. Public authorities together with the academic community should adopt recommendations on good educational practice, therein creating and periodically reviewing frameworks and guidelines to

розбудові довіри між системами вищої освіти, що має вирішальне значення для всіх форм міжнародної співпраці та мобільності. Академічна доброчесність включає, але не обмежується, чесність, прозорість, справедливість, довіру, відповідальність, повагу та сміливість. Ці якості лежать в основі етичного та професійного підходу в усіх сферах діяльності академічної спільноти, що здійснюється в закладі вищої освіти або за його межами. Академічна доброчесність має активно пропагуватися в межах системи вищої освіти в цілому та в усіх її сегментах і сприяти розвитку культури доброчесності, етики та прозорості з найперших етапів освіти та дослідницької підготовки.

Органи державної влади, заклади вищої освіти та академічна спільнота несуть спільну відповідальність за забезпечення рамкових умов, що сприяють академічній доброчесності. Це передбачає створення прозорих правил, стандартів і рекомендацій, які мають бути впроваджені на рівні закладів вищої освіти, а також створення незалежних органів для моніторингу їхнього впровадження. Рамки, заходи та пов'язані з ними санкції мають бути пропорційними поставленій меті та будь-яким вчиненням порушенням.

Для забезпечення належних і відповідних цілям процесів на інституційному та програмному рівнях процедури забезпечення якості повинні включати посилання на політики академічної доброчесності в навчанні і викладанні, дослідженнях, в адміністративних процедурах і в інституційному врядуванні, їх мають розглянути відповідні внутрішні та зовнішні органи відповідно до європейських і національних рамок, зокрема Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

Особливої уваги потребує забезпечення академічної доброчесності в контексті нових цифрових технологій, таких як використання штучного інтелекту, а також при роботі з даними. Органи державної влади разом з академічною спільнотою повинні ухвалити рекомендації щодо належної освітньої практики, створюючи та періодично переглядаючи з цією метою рамки та

ensure they keep pace with developments and, when necessary, setting standards and limits for its use.

Public authorities should establish adequate frameworks and also cooperate at international level, such as within the framework of the Council of Europe, in order to counter and as far as possible eliminate diploma mills, contract cheating practices and other forms of organised misconduct and corruption including in the administrative processes and institutional governance of the academic institutions.

Institutions should consider developing codes of ethics describing issues of integrity and transparency in easily understandable language. These codes of ethics should be co-created with students, academic and administrative staff and should describe the ethical principles, types of individual and organised misconduct, be it in teaching, learning, research or administration, and the appropriate and differentiated measures to take, including sanctions. The codes of ethics should also identify the university bodies responsible for support and guidance in case of violations. To ensure consistency between academic and legal measures, the cases of misconduct which lie outside of the remit of academic sanctions should be described. Higher education institutions should actively promote awareness of the codes of ethics and other relevant standards among target groups. To this end, higher education institutions are responsible for providing staff with relevant training. Academic staff have a special responsibility in adhering to and promoting academic integrity, setting an example from which students can learn. Teachers are responsible for creating a safe learning environment for students where a healthy error and quality culture is developed that recognises that making and identifying shortcomings and errors is an integral part of quality learning, teaching and research. Administrative staff and institutional leaders should ensure fairness and transparency in their work. While it needs to be acknowledged that due to their nature students are members of the academic community still in training, they nonetheless have the same obligation to promote

рекомендації для забезпечення їх відповідності змінам, а також, за необхідності, встановити стандарти та обмеження для їх використання.

Органи державної влади повинні створити належні механізми, а також співпрацювати на міжнародному рівні, наприклад, у межах Ради Європи, з метою протидії і, наскільки це можливо, викорінення «фабрик дипломів», практики махінацій з контрактами та інших форм організованої злочинності та корупції, у тому числі в адміністративних процесах та інституційному врядуванні академічних інституцій.

Заклади повинні розглянути можливість розроблення етичних кодексів, що описують питання доброчесності та прозорості доступною мовою. Ці етичні кодекси мають бути розроблені спільно із студентами, академічним та адміністративним персоналом і містити опис етичних принципів, типів індивідуальних та організованих порушень у сфері викладання, навчання, досліджень чи адміністрування, а також відповідні та диференційовані заходи реагування, включно з санкціями. Етичні кодекси повинні також визначати університетські органи, відповідальні за підтримку і супровід у випадку порушень. Для забезпечення узгодженості між академічними та юридичними заходами слід описати випадки неправомірної поведінки, які виходять за межі академічних санкцій. Заклади вищої освіти повинні активно сприяти підвищенню обізнаності цільових груп про етичні кодекси та інші відповідні стандарти. З цією метою заклади вищої освіти несуть відповідальність за надання персоналу відповідної підготовки. Академічний персонал несе особливу відповідальність за дотримання та просування академічної доброчесності, подаючи приклад, на якому можуть вчитися студенти. Викладачі відповідають за створення безпечного навчального середовища для студентів, де розвивається культура здорових помилок і якості, яка визнає, що виявлення недоліків і помилок є невід'ємною частиною якісного навчання, викладання та досліджень. Адміністративний персонал і керівники закладів мають забезпечувати справедливість і прозорість у

and respect academic integrity as other members of this community. For academic integrity to be successfully fostered, it is important not only to pursue and redress academic misconduct, but also to create an environment that prevents it and that nourishes integrity. Public authorities should ensure that all organisational, cultural, legislative, financial and other measures promote a healthy working environment and error culture, while avoiding regulatory loopholes that allow impunity for academic misconduct.

This includes ensuring adequate and sustainable funding for higher education and creating administrative frameworks that promote collaboration over competition and quality over quantity in academic outputs. Higher education institutions should empower the academic community through proper training, adequate guidance and support for their academic community to develop their understanding of academic integrity and the skills and competences required to apply it.

своїй роботі. Хоча слід визнати, що за своєю природою студенти є членами академічної спільноти, які все ще навчаються, вони, тим не менш, мають такий самий обов'язок сприяти академічній доброчесності та поважати її, як і інші члени цієї спільноти. Для успішного сприяння академічній доброчесності важливо не лише переслідувати та виправляти академічні порушення, але й створювати середовище, яке запобігає їм та сприяє доброчесності. Органи державної влади повинні забезпечити, щоб усі організаційні, культурні, законодавчі, фінансові та інші заходи сприяли створенню здорового робочого середовища та культури помилок, уникаючи при цьому регуляторних прогалин, які уможливають безкарність за академічні порушення.

Це включає забезпечення адекватного та стійкого фінансування вищої освіти та створення адміністративних рамок, які сприяють співпраці, а не конкуренції, та якості, а не кількості академічних результатів. Заклади вищої освіти повинні розширювати можливості академічної спільноти через належну підготовку, адекватний супровід та підтримку їх академічної спільноти задля розвитку її розуміння академічної доброчесності, а також навичок і компетентностей, необхідних для її застосування.

INSTITUTIONAL AUTONOMY

ІНСТИТУЦІЙНА АВТОНОМІЯ

Institutional autonomy denotes the will and ability of higher education institutions to fulfil their missions without undue interference and to set and implement their own priorities and policies as concerns organisation, finance, staffing and academic affairs.

Інституційна автономія означає волю та здатність закладів вищої освіти виконувати свої місії без надмірного втручання, а також визначати і впроваджувати власні пріоритети і політики щодо організаційних, фінансових, кадрових і академічних справ.

Higher education institutions play a central role in democratic societies. Institutional autonomy is a precondition for academic freedom and a prerequisite for higher education institutions to fulfil both their democratic mission and to provide high quality learning, teaching and research for the benefit of society. Institutional autonomy must be furthered by public authorities as well as the academic community itself. While broader society

Заклади вищої освіти відіграють центральну роль у демократичних суспільствах. Інституційна автономія є передумовою академічної свободи та необхідною умовою для виконання закладами вищої освіти своєї демократичної місії та забезпечення високої якості навчання, викладання та досліджень на благо суспільства. Інституційна автономія повинна підтримуватися органами державної влади, а також самою

has legitimate expectations of higher education and the role it can and should play in addressing pressing societal concerns, higher education can fulfill this role only if it enjoys the autonomy to identify longer term developments and challenge established doctrines.

Public authorities should ensure the conditions required to make institutional autonomy a reality. It is incumbent on them to enable higher education institutions to fulfill their missions without undue interference. Governance frameworks and arrangements should safeguard institutional autonomy and the self-governance of academic institutions. Public authorities should ensure quality learning, teaching, research and dissemination.

The different dimensions of autonomy – organisational, financial, staffing and academic autonomy – co-exist with and need to be balanced against the public responsibility for higher education and the public responsibility of higher education towards society.

Higher education institutions need to be able and willing to define their leadership and governance models. This organisational autonomy also entails the autonomy to set an institution's priorities and strategic direction. It should ensure participatory rights for the different members of the academic community. Bodies representing the interests of staff and students should be able to function freely, contribute to institutional policies, further the interests of their constituents and help protect them against discrimination, harassment or intimidation. Public as well as institutional regulations and policy must ensure campus integrity and prevent the use of force and reprisals against academic staff and students, which would constitute a violation of the fundamental values of the European Higher Education Area.

Higher education institutions must be funded adequately to fulfill their missions. They should be able to decide freely on their internal financial

академічною спільнотою. Хоча суспільство в цілому має законні очікування щодо вищої освіти і тієї ролі, яку вона може і повинна відігравати у вирішенні нагальних суспільних проблем, вища освіта може виконати цю роль лише тоді, коли вона користується автономією для визначення довгострокового розвитку і кидає виклик усталеним доктринам.

Органи державної влади повинні забезпечити умови, необхідні для того, щоб інституційна автономія стала реальністю. Вони зобов'язані надати закладам вищої освіти можливість виконувати свої місії без надмірного втручання. Рамки та механізми врядування повинні захищати інституційну автономію та самоврядування академічних інституцій. Органи державної влади повинні забезпечувати якісне навчання, викладання, дослідження та поширення знань.

Різні виміри автономії – організаційна, фінансова, кадрова та академічна автономія – співіснують з публічною відповідальністю за вищу освіту та публічною відповідальністю вищої освіти перед суспільством. Виміри автономії мають бути збалансовані цими видами публічної відповідальності.

Заклади вищої освіти повинні мати можливість і бажання визначати свої моделі лідерства та врядування. Ця організаційна автономія також передбачає автономію у визначенні пріоритетів і стратегічного напрямку діяльності закладу. Вона має забезпечувати права участі для різних членів академічної спільноти. Органи, що представляють інтереси працівників і студентів, повинні мати можливість вільно функціонувати, робити свій внесок в інституційні політики, просувати інтереси своїх виборців і допомагати захищати їх від дискримінації, утисків чи залякування. Державні та інституційні правила і політика повинні забезпечувати цілісність кампусу і запобігати застосуванню сили і репресій проти академічного персоналу і студентів, що є порушенням фундаментальних цінностей Європейського простору вищої освіти. Заклади вищої освіти повинні мати достатнє фінансування для виконання своїх місій. Вони повинні мати можливість вільно вирішувати свої

affairs and allocate their funding according to their needs and priorities. They should be able to exercise their financial autonomy independently from external actors, in compliance with general rules for transparency and financial accountability. Regardless of their role in funding an institution, public authorities as well as private funders and donors should provide such funding within a framework that ensures that institutions are able to establish and implement institutional priorities and policies. In such a setting, neither additional funds granted on a competitive basis and/or earmarked for pre-defined purposes nor legal regulation of tuition fees shall be considered an infringement of an institution's financial autonomy. Within a framework of public responsibility, adequate and sustainable public funding remains the main precondition to guarantee institutional autonomy.

Higher education institutions should be able to hire, promote, promote and retain staff for academic, technical and administrative positions. In exercising their staffing autonomy, higher education institutions should ensure fairness, transparency and non-discrimination. The policies and practice of higher education institutions as well as public authorities should respect and uphold the legal rights and academic freedom of their staff. Higher education institutions must enjoy academic autonomy in order to ensure that the individual members of the academic community can exercise their academic freedom. As part of their academic autonomy, higher education institutions must be able to decide e.g. on admissions, curriculum design and the introduction and termination of programmes. Academic autonomy also includes the capacity to decide on areas, scope, aims and methods of research in accordance with the law, academic standards and good research practice, as well as the values of academic integrity.

внутрішні фінансові справи і розподіляти фінансування відповідно до своїх потреб і пріоритетів. Вони повинні мати можливість здійснювати свою фінансову автономію незалежно від зовнішніх суб'єктів відповідно до загальних правил прозорості та фінансової підзвітності. Незалежно від своєї ролі у фінансуванні закладу, органи державної влади, так само як приватні засновники та донори, повинні надавати таке фінансування в межах нормативних рамок, яке забезпечує можливість закладів встановлювати та реалізовувати інституційні пріоритети та політики. За таких умов ані додаткові кошти, надані на конкурсній основі та/або призначені для заздалегідь визначених цілей, ані правове регулювання плати за навчання не повинні вважатися порушенням фінансової автономії закладу. У межах державної відповідальності адекватне та стійке державне фінансування залишається головною передумовою для гарантування інституційної автономії.

Заклади вищої освіти повинні мати можливість наймати, просувати та утримувати персонал на академічних, технічних та адміністративних посадах. Здійснюючи свою кадрову автономію, заклади вищої освіти повинні забезпечувати справедливість, прозорість і недискримінацію. Політики і практика закладів вищої освіти, а також органів державної влади, повинні поважати і підтримувати законні права та академічні свободи їхніх працівників. Заклади вищої освіти повинні користуватися академічною автономією, щоб забезпечити окремим членам академічної спільноти можливість реалізовувати свою академічну свободу. Як складову своєї академічної автономії заклади вищої освіти повинні мати можливість приймати рішення, наприклад, щодо прийому студентів, розроблення освітніх програм і навчальних планів, запровадження та припинення програм. Академічна автономія також включає можливість приймати рішення щодо напрямів, обсягу, цілей і методів досліджень відповідно до законодавства, академічних стандартів і належної дослідницької практики, а також цінностей академічної доброчесності.

<p>Arrangements for ensuring and assessing public responsibility and accountability should be consistent with institutional autonomy. This applies especially to funding provided by public authorities, but also to fundamental values as well as human rights in general. Irrespective of enjoying a high degree of autonomy, higher education institutions are accountable for their decisions. At the same time, accountability and responsibility should not serve as a pretext for undue or excessive interventions by public authorities or other actors.</p>	<p>Механізми забезпечення та оцінювання публічної відповідальності та підзвітності повинні відповідати інституційній автономії. Особливо це стосується фінансування, що надається органами державної влади, а також фундаментальних цінностей і прав людини в цілому. Незважаючи на високий ступінь автономії, заклади вищої освіти несуть відповідальність за свої рішення. Водночас, підзвітність і відповідальність не повинні слугувати приводом для неправомірного або надмірного втручання з боку органів державної влади чи інших суб'єктів.</p>
<p>STUDENT AND STAFF PARTICIPATION IN HIGHER EDUCATION GOVERNANCE</p>	<p>УЧАСТЬ СТУДЕНТІВ І ПРАЦІВНИКІВ У ВРЯДУВАННІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ</p>
<p>The participation of students and staff in higher education governance encompasses their right to organise autonomously, in accordance with the principle of partnership and collegiality, without pressure or undue interference; elect and be elected in open, free and fair elections; have their views represented and taken into account; initiate and participate in all debates in all governing bodies; and through their representative organisations, be duly consulted on issues concerning the governance and further development of the relevant higher education institutions and system.</p> <p>The implementation of a partnership model of higher education governance is necessary to make all stakeholders in higher education accountable and responsible. Student and staff participation strengthens higher education governance. It enhances the sense of ownership and community and of common responsibility for the development of high quality, socially responsible higher education.</p> <p>Regardless of the various governance models throughout the EHEA, student and staff participation in higher education governance should be applied to all systems and institutions within the EHEA, whether public or private, for profit or not-for-profit, and at all levels of governance – transnational, European, national, regional, institutional, and sub-institutional. Student and staff</p>	<p>Участь студентів і працівників у врядуванні у вищій освіті охоплює їхнє право організовуватися автономно відповідно до принципу партнерства і колегіальності, без тиску або неправомірного втручання; обирати і бути обраними на відкритих, вільних і чесних виборах; мати право на представництво і врахування своїх поглядів; ініціювати і брати участь у всіх дебатах в усіх керівних органах; а також через свої представницькі організації отримувати належні консультації з питань, що стосуються врядування і подальшого розвитку відповідних закладів і системи вищої освіти.</p> <p>Упровадження партнерської моделі врядування у вищій освіті необхідне для того, щоб усі стейкхолдери у вищій освіті були підзвітними та відповідальними. Участь студентів і працівників зміцнює врядування вищої освіти. Вона посилює почуття причетності та спільноти, а також спільної відповідальності за розвиток високоякісної, соціально відповідальної вищої освіти.</p> <p>Незалежно від різних моделей врядування в ЄПВО участь студентів і працівників у врядуванні у вищій освіті повинна застосовуватися до всіх систем і закладів у межах ЄПВО, як державних, так і приватних, як прибуткових, так і неприбуткових, і на всіх рівнях врядування – транснаціональному, європейському, національному, регіональному, інституційному</p>

participation in higher education governance may take different forms, depending on national and institutional structures and practices.

At all levels and regardless of specific governance arrangements, higher education leaders have a responsibility to create an environment conducive to purposeful and mutually beneficial relations between stakeholders. The dialogue between all relevant stakeholders should be rooted in clear and transparent regulations, provisions and procedures and be based on mutual trust, recognition and cooperation.

The freedom of students and staff to express their views on their institution's policies and priorities as well as the policies of public authorities for the higher education system and the institutions that constitute it, without fear of reprisal, and that both higher education institutions and systems have a responsibility to listen to the critical voices and take them into account is an inseparable element of academic freedom.

Measures to further meaningful engagement of students and staff in higher education governance need to take into account the diverse socio-economic conditions of different student and staff members and in particular focus on early career academics and students coming from disadvantaged backgrounds. Student and staff participation in higher education governance is strongly connected to their material conditions, and higher education can thrive only once public authorities as well as higher education institutions provide them with stable learning and working conditions. This comprises academic staff at all stages of their career in all the varieties of the current contractual modalities within higher education systems – full time, part time, fixed term and “on demand” staff.

At the system and transnational levels, democratic higher education governance requires public authorities to commit to its principles and practice, adopt the required provisions in the pertinent laws, and otherwise respect autonomy and participation. Staff and student representatives and their

та субінституційному. Участь студентів і працівників у врядуванні у вищій освіті може набувати різних форм, залежно від національних та інституційних структур і практик.

На всіх рівнях і незалежно від конкретних механізмів врядування керівники вищої освіти несуть відповідальність за створення середовища, сприятливого для цілеспрямованих і взаємовигідних відносин між стейкхолдерами. Діалог між усіма стейкхолдерами повинен ґрунтуватися на чітких і прозорих правилах, положеннях і процедурах та базуватися на взаємній довірі, визнанні та співпраці.

Свобода студентів і працівників висловлювати свої погляди на політики і пріоритети свого закладу, а також на політики органів державної влади щодо системи вищої освіти та закладів, які її складають, без страху репресій, а також те, що як заклади вищої освіти, так і системи вищої освіти зобов'язані прислухатися до критичних голосів і брати їх до уваги, є невід'ємним елементом академічної свободи.

Заходи, спрямовані на подальше конструктивне залучення студентів і працівників до врядування вищої освіти, повинні враховувати різні соціально-економічні умови різних студентів і працівників і, зокрема, зосереджуватися на викладачах-початківцях і студентах з неблагополучних верств населення. Участь студентів і працівників у врядуванні вищої освіти тісно пов'язана з їхнім матеріальним становищем, а вища освіта може процвітати лише тоді, коли органи державної влади, а також заклади вищої освіти забезпечать їм стабільні умови для навчання і роботи. Це стосується академічного персоналу на всіх етапах кар'єри в усіх різновидах нинішніх контрактних форм у системі вищої освіти – персонал з повною зайнятістю, частковою зайнятістю, фіксованим терміном і «за потреби».

На системному і транснаціональному рівнях демократичне врядування вищої освіти вимагає від органів державної влади відданості його принципам і практиці, прийняття необхідних положень у відповідних законах, а також поваги до автономії та участі. Представники персоналу та студентів, а також їх організацій повинні брати

organisations need to be consulted on and to be in a position to influence decisions.

While at the level of higher education systems, several kinds of decision may ultimately fall within the competence of elected public representatives in parliament or by public authorities whose mandate emanates from elected public representatives, these should consult with the democratically elected and representative student and staff organisations. In contexts where policies are developed outside of frameworks with legislative or other governance responsibilities, such as the EHEA, duly elected student and staff representatives should be part of all policy discussions, following the good practice example of the Bologna Follow-Up Group.

In all contexts, duly elected student and staff representatives should be consulted on all issues put before the governing bodies. These may include but are not limited to the freedom to learn, the organisation and content of education, curriculum design and quality assurance, equitable access to higher education, strategic objectives and governance designs, financial matters, academic staff recruitment and retention, secure employment conditions, freedom from threats, retaliation, dismissal, or other sanctions in relation to the content of their research, teaching or stated professional views.

Successful higher education governance requires the participation of a variety of stakeholders including institutional leaders, students and academic and administrative staff as well as cooperation with external stakeholders. Such participation and cooperation are essential to fulfilling the main missions of higher education and to ensuring the long-term success of our shared goals and commitments in the EHEA. It should be taken into account when recognising higher education institutions as a part of any given national education system and be included in the quality assurance criteria.

участь у консультаціях і мати можливість впливати на прийняття рішень.

Хоча на рівні систем вищої освіти деякі види рішень можуть в кінцевому підсумку належати до компетенції обраних народних представників в парламенті або органів державної влади, мандат яких походить від обраних представників народу, вони повинні консультиватися з демократично обраними організаціями, що представляють студентів і працівників. У контекстах, де політика розробляється поза структур з законодавчою або іншою врядуною відповідальністю, таких як ЄПВО, належним чином обрані представники студентів і працівників повинні брати участь у всіх обговореннях політики, слідуючи прикладу належної практики Групи супроводу Болонського процесу.

У всіх контекстах з належним чином обраними представниками студентів і працівників слід консультиватися з усіх питань, що виносяться на розгляд органів урядування. Ці питання можуть включати, але не обмежуватися, свободу навчатися, організацію та зміст освіти, дизайн освітніх програм і забезпечення якості, рівний доступ до вищої освіти, стратегічні цілі та моделі врядування, фінансові питання, набір та утримання академічного персоналу, безпечні умови праці, свободу від погроз, помсти, звільнення або інших санкцій у зв'язку із змістом їхніх досліджень, викладання або висловленими професійними поглядами.

Успішне врядування у вищій освіті вимагає участі різноманітних стейкхолдерів, включаючи керівників закладів, студентів, академічний та адміністративний персонал, а також співпраці із зовнішніми стейкхолдерами. Така участь і співпраця мають важливе значення для виконання основних місій вищої освіти і забезпечення довгострокового успіху наших спільних цілей і зобов'язань в ЄПВО. Вона повинна братися до уваги при визнанні закладів вищої освіти частиною будь-якої національної системи освіти і бути включеною в критерії забезпечення якості.

Принцип партнерства та колегіальності вимагає постійної участі на різних етапах процесів

A partnership principle of collegiality requires participation continuously at the various stages of decision-making and decision-taking processes, including setting agendas, drafting decisions, voting and veto, implementation and monitoring. The elections of student and staff representatives at all levels of higher education governance should be organised freely and autonomously, be representative and adhere to democratic principles to be legitimate. Institutions as well as student and staff organisations should seek to stimulate participation in student and staff elections as well as encourage participation of students and staff and engage in the life of the institution with a view to enhancing its democratic legitimacy and representativity. Student and staff organisations should respect democratic principles and processes in their own elections and governance and join forces with institutions and systems in encouraging participation of students and staff. Higher education institutions and systems should provide support, including financial and other resources, for sustainable representation of students and staff and ensuring the independence of representatives and their organisations. Student and staff representatives remain accountable to their constituencies.

прийняття та виконання рішень, включаючи формування порядку денного, підготовку проєктів рішень, голосування та право вето, імплементацію та моніторинг. Щоб бути легітимними, вибори представників студентів і працівників на всіх рівнях врядування у вищій освіті повинні бути організовані вільно й автономно, бути репрезентативними і відповідати демократичним принципам. Заклади, а також організації студентів і працівників повинні прагнути стимулювати участь студентів і працівників у виборах, а також заохочувати студентів і працівників до участі в житті закладу заради посилення його демократичної легітимності та репрезентативності. Організації студентів і працівників повинні поважати демократичні принципи і процеси у своїх виборах і врядуванні, а також об'єднувати зусилля із закладами та системами у заохоченні участі студентів і працівників. Заклади та системи вищої освіти повинні надавати підтримку, у тому числі фінансові та інші ресурси, для стійкого представництва студентів і працівників та забезпечення незалежності представників та їх організацій. Представники студентів і працівників залишаються підзвітними своїм виборцям.

PUBLIC RESPONSIBILITY FOR HIGHER EDUCATION

ПУБЛІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИЩУ ОСВІТУ

Public responsibility for higher education denotes a set of duties that public authorities must fulfill as part of their overall responsibility for the education sector and society as a whole. Public responsibility for higher education is mainly exercised at the level of the national higher education system. It includes political, public policy, regulatory and legal obligations, including with regard to funding, and is in its details defined by each EHEA member in accordance with the principles that have been agreed jointly through the EHEA and other relevant contexts. It is exercised with due regard to the other fundamental values of the EHEA and involves the responsibility to help safeguard all the fundamental values of higher education. It includes the core responsibility for the proper functioning of the

Публічна відповідальність за вищу освіту означає сукупність обов'язків, які органи державної влади повинні виконувати в межах своєї загальної відповідальності за сектор освіти і суспільство в цілому. Публічна відповідальність за вищу освіту в основному реалізується на рівні національної системи вищої освіти. Вона включає публічну політику, політичні, регуляторні та юридичні зобов'язання, у тому числі щодо фінансування, і детально визначається кожним членом ЄПВО відповідно до принципів, які були спільно узгоджені в межах ЄПВО та в інших відповідних контекстах. Вона здійснюється з належним урахуванням інших фундаментальних цінностей ЄПВО і передбачає обов'язок сприяти збереженню всіх

higher education system, for the benefit of the broader society and individual development, as well as to the members of the higher education community.

While in most EHEA member states the public responsibility for higher education is mainly exercised at national level, this responsibility (or parts thereof) may also be exercised at regional and local level. Increasingly, there is also a justified perception of public responsibility for higher education being exercised at supra-national level, also in accordance with commonly agreed principles.

Public authorities, at their respective levels, have the primary responsibility for putting in place supportive regulatory frameworks that enable higher education institutions to effectively pursue their educational, research and outreach missions. Public responsibility may be exercised through legislation and other regulations but also through other means such as policies or funding.

Public authorities should exercise this responsibility in consultation with the higher education community and other stakeholders. They should specifically ensure that legal and regulatory frameworks foster and enable institutional autonomy, academic freedom, and self-governance by the higher education community. Public authorities should consult and seek input from the higher education sector, internal university constituencies, and relevant external stakeholders regarding the configuration and substance of these frameworks. They should, however, assume exclusive responsibility to ensure that the frameworks within which higher education is conducted are put in place and function adequately, including the legal framework, the qualifications framework of the higher education system, frameworks for quality assurance, the recognition of foreign qualifications, information on higher education provision, the funding frameworks, and

фундаментальних цінностей вищої освіти. Вона включає основоположну відповідальність за належне функціонування системи вищої освіти на благо розвитку суспільства в цілому та окремої людини, а також перед членами спільноти вищої освіти.

Хоча в більшості країн-членів ЄПВО публічна відповідальність за вищу освіту в основному здійснюється на національному рівні, ця відповідальність (або її частини) може також здійснюватися на регіональному та місцевому рівнях. Усе частіше виникає обґрунтоване уявлення про те, що публічна відповідальність за вищу освіту здійснюється на наднаціональному рівні, також відповідно до загальноприйнятих принципів.

Органи державної влади на відповідних рівнях несуть основну відповідальність за створення сприятливої нормативно-правової бази, яка дозволяє закладам вищої освіти ефективно виконувати свої освітні, дослідницькі та просвітницькі місії. Публічна відповідальність може реалізовуватися не лише через законодавство та інші нормативно-правові акти, а й через інші засоби, такі як політики або фінансування.

Органи державної влади повинні здійснювати цей обов'язок, консультуючись із спільнотою вищої освіти та іншими стейкхолдерами. Вони повинні, зокрема, забезпечити, щоб нормативно-правові рамки заохочували і підтримували інституційну автономію, академічну свободу і самоврядування спільноти вищої освіти. Органи державної влади повинні консультуватися з сектором вищої освіти, внутрішніми університетськими групами та відповідними зовнішніми стейкхолдерами щодо конфігурації та змісту цих рамок і звертатися до них за порадою. Однак вони повинні взяти на себе виключну відповідальність за забезпечення того, щоб рамки, в межах яких здійснюється вища освіта, були створені і функціонували належним чином, включаючи законодавчу рамку, рамку кваліфікацій системи вищої освіти, рамки для забезпечення якості, визнання іноземних кваліфікацій, інформації про надання

<p>the frameworks for the social dimension of higher education.</p> <p>Public authorities should assume leading responsibility for ensuring that all qualified candidates enjoy effective equal opportunities to undertake and complete higher education, irrespective of their background. They should assume a substantial responsibility for financing and ensuring provision of higher education. All higher education within an education system should be provided and funded within the framework established by the competent public authorities, regardless of whether the provision and funding are public or private. Public authorities should further all major purposes of higher education: preparation for the labour market, preparation for life as active citizens of democratic societies, personal development, and the development and maintenance of a broad and advanced knowledge base.</p>	<p>вищої освіти, рамки фінансування та рамки для соціального виміру вищої освіти.</p> <p>Органи державної влади повинні взяти на себе головну відповідальність за забезпечення ефективних рівних можливостей для здобуття та завершення вищої освіти для всіх кваліфікованих кандидатів, незалежно від їх походження. Вони повинні взяти на себе значну відповідальність за фінансування та забезпечення надання вищої освіти. Уся вища освіта в системі освіти повинна надаватися і фінансуватися в межах рамок, встановлених компетентними органами державної влади, незалежно від того, чи є надання і фінансування державним або приватним¹. Органи державної влади повинні сприяти досягненню всіх основних цілей вищої освіти: підготовки до ринку праці, підготовки до життя як активних громадян демократичних суспільств, особистого розвитку, а також розвитку та підтримці широкої і провідної бази знань².</p>
<p>PUBLIC RESPONSIBILITY OF HIGHER EDUCATION</p>	<p>ПУБЛІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ</p>
<p>Public responsibility of higher education denotes the obligations of the higher education community to the broader society of which the higher education community is a part. While public authorities have final responsibility for the relevant regulatory and policy frameworks at all levels, higher education institutions should engage in the design and implementation of these frameworks. More directly, however, public responsibility of higher education denotes the obligations of the higher education community to the broader society of which the higher education community is a part. The higher education community encompasses all staff and students as well as institutional leaders,</p>	<p>Публічна відповідальність вищої освіти означає зобов'язання спільноти вищої освіти перед широким суспільством, частиною якого вона є. Хоча органи державної влади несуть остаточну відповідальність за відповідні нормативно-правові та політичні рамки на всіх рівнях, заклади вищої освіти повинні брати участь у розробленні та впровадженні цих рамок. Більш безпосередньо, однак, публічна відповідальність вищої освіти означає зобов'язання спільноти вищої освіти перед широким суспільством, частиною якого вона є. Спільнота вищої освіти охоплює всіх працівників і студентів, а також інституційних лідерів і членів організацій вищої</p>

¹ Див. рекомендацію Recommendation CM/Rec(2007)6 of the Committee of Ministers to member states on the public responsibility for higher education and research, para. 7. Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи були прийняті всіма державами-членами ЄПВО, окрім трьох, які є сторонами Європейської культурної конвенції, але не є членами Ради Європи. Хоча росія більше не є членом Ради Європи, на момент ухвалення Рекомендації вона була членом Ради Європи. / 1 Cf Recommendation CM/Rec(2007)6 of the Committee of Ministers to member states on the public responsibility for higher education and research, para. 7. Recommendations by the Council of Europe's Committee of Ministers have been accepted by all EHEA member States except the three that are parties to the European Cultural Convention without being Council of Europe members. While Russia is no longer a member of the Council of Europe, it was at the time the Recommendation was adopted.

² Див. рекомендацію Recommendation CM/Rec(2007)6 of the Committee of Ministers to member states on the public responsibility for higher education and research, para. 5. / 2 Cf Recommendation CM/Rec(2007)6 of the Committee of Ministers to member states on the public responsibility for higher education and research, para. 5

and the members of higher education organisations (e.g. university, student, and staff associations).

Through its own actions, internal regulation and policies, the higher education community should ensure that the fundamental values of higher education are respected, furthered, and implemented. It should pursue truth and the production, transmission, dissemination, curation, and use of knowledge as a public good by upholding and developing the standards of teaching, learning, and research within and across academic disciplines.

The higher education community should continuously inform broader society of its work and results. It should engage in the identification, analysis, and understanding of the problems that confront broader society and individual constituencies. The higher education community should also participate in designing solutions to these problems and provide expertise to meet these challenges, in accordance with its own standards and values.

The higher education community should seek to foster and disseminate, and should itself be guided by, a culture of democracy, solidarity, and ethics. It should provide information publicly about societal risks related to action or inaction, when such risks can be determined on the basis of research and scholarship. The higher education community should design and pursue its policies and activities in ways that are consistent with fairness, non-discrimination, and transparency. It should offer access to higher education to qualified candidates without regard to their economic, social, ethnic, or other background and provide support in order to enable those admitted to complete their studies with success.

Major challenges of modern societies, including those relating to the UN Sustainable Development Goals and sustainable development more broadly, the survival of our planet, issues of war and peace, democracy, and living together cannot be met without a strong contribution by the higher education community through research, learning and teaching, societal outreach and innovation and

освіти (наприклад: асоціацій університетів, студентів, працівників).

Своїми діями, внутрішнім регулюванням і політиками спільнота вищої освіти має забезпечувати повагу до фундаментальних цінностей вищої освіти, їх розвиток і реалізацію. Вона повинна прагнути до істини, а також до виробництва, передачі, поширення, зберігання та використання знань як суспільного блага, підтримуючи і розвиваючи стандарти викладання, навчання і досліджень за кожним окремо та в усіх разом академічних напрямках.

Спільнота вищої освіти повинна постійно інформувати суспільство про свою роботу та результати. Вона повинна брати участь у визначенні, аналізі та розумінні проблем, які стоять перед суспільством та окремими групами. Спільнота вищої освіти повинна також брати участь у розробленні рішень для цих проблем і надавати експертизу для їх вирішення відповідно до своїх стандартів і цінностей.

Спільнота вищої освіти повинна прагнути розвивати і поширювати культуру демократії, солідарності та етики, а також сама керуватися нею. Вона повинна публічно надавати інформацію про суспільні ризики, пов'язані з діями чи бездіяльністю, коли такі ризики можуть бути визначені на основі досліджень і наукових розробок. Спільнота вищої освіти повинна розробляти і здійснювати свої політики і діяльність у спосіб, що відповідає принципам справедливості, недискримінації та прозорості. Вона повинна пропонувати доступ до вищої освіти кваліфікованим кандидатам, незалежно від їхнього економічного, соціального, етнічного чи іншого походження, та надавати підтримку тим, хто вступив, для успішного завершення ними навчання.

Основні виклики сучасних суспільств, зокрема ті, що стосуються Цілей стійкого розвитку ООН та стійкого розвитку в ширшому сенсі, виживання нашої планети, питань війни та миру, демократії та спільного життя, не можуть бути вирішені без потужного внеску спільноти вищої освіти через дослідження, навчання і викладання, охоплення суспільства, інновації та передачу технологій. У

technology transfer. In the words of the Magna Charta Universitatum (2020), universities acknowledge that they have a responsibility to engage with and respond to the aspirations and challenges of the world and to the communities they serve, to benefit humanity and contribute to sustainability. The higher education community should therefore contribute to the development of society on the basis of scholarship and research as well as teaching and learning.

The higher education community should engage in and with the public sphere, including in public debate, to ensure that our societies be developed and governed on the basis of factual knowledge as well as critical and constructive thinking. It should work with the society of which it is part, including with its local community, to help improve opportunities for all members of society, in accordance with the democratic and social missions of higher education.

The higher education community should equip its graduates with general, specialized and ethical knowledge, understanding, support them in developing the ability to act and to decide what action to take and what action to refrain from taking.

Великій хартії університетів (Magna Charta Universitatum, 2020) університети визнають, що несуть відповідальність за взаємодію і реагування на прагнення та виклики світу і громад, яким вони служать, щоб приносити користь людству та сприяти стійкому розвитку. Таким чином, спільнота вищої освіти повинна сприяти розвитку суспільства на основі наукових розробок і досліджень, а також викладання і навчання.

Спільнота вищої освіти повинна взаємодіяти з публічною сферою, у тому числі залучатися в публічні дебати, щоб забезпечити розвиток і врядування наших суспільств на основі фактичних знань, а також критичного і конструктивного мислення. Вона повинна співпрацювати з суспільством, частиною якого є, у тому числі з місцевою громадою, щоб сприяти поліпшенню можливостей для всіх членів суспільства відповідно до демократичної і соціальної місії вищої освіти.

Спільнота вищої освіти повинна озброювати випускників загальними, спеціальними та етичними знаннями, розумінням, підтримувати їх у розвитку здатності діяти і вирішувати, які дії здійснювати, а від яких утриматися.



TIRANA EHEA MINISTERIAL CONFERENCE

29 - 30 MAY 2024

www.ehea2024tirane.al

www.ehea2024tirane.al



Funded by
the European Union

English-Ukrainian version. Translation is prepared by the EU-funded project
“National Erasmus+ Office – Ukraine” and HERE team©

The publication reflects the views only of the authors, and the
Commission cannot be held responsible for any use which may be
made of the information contained therein.

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua